

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău
Judecător: L. Holevîțaia
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: D. Manole, E. Fistican, S. Arnăut

Dosarul nr. 3ra-553/16

DECIZIE

27 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Iulia Sîrcu
Tamara Chișca-Doneva, Nadejda Toma,
Vladimir Timofti, Ion Druță

examinând recursul declarat de către Consiliul de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Brumă Inesa împotriva Consiliului pentru Supravegherea Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor privind recunoașterea ilegalității refuzului, anularea deciziei și obligarea pîrîtului de a suspenda pe un termen de 3 ani activitatea de audit a Inesei Brumă,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de Consiliul de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor și menținută hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 08 iunie 2015,

c o n s t a t ă

La 07 august 2015, Brumă Inesa s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Consiliul pentru Supravegherea Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor prin care a solicitat: recunoașterea ilegalității refuzului Consiliului de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor al RM din 25 aprilie 2014; anularea deciziei nr. 04 din 4.04.2014, adoptată de către Consiliul pentru Supravegherea Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor; obligarea Consiliului pentru Supravegherea Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor să suspende pe un termen de 3 ani activitatea de audit a dnei Brumă Inesa.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 23 mai 2014, în Monitorul Oficial al RM a fost publicat ordinul Ministrului Finanțelor nr. 673 privind anularea certificatelor de calificare a auditorului, iar la baza acestui ordin a stat decizia Consiliului de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor nr. 04 din 24 aprilie 2014, prin care s-a decis de a propune Ministerului Finanțelor retragerea licențelor de calificare unor auditori pentru nerespectarea cerințelor de instruire profesională continuă stipulate în art. 15 lit. f) al Legii nr. 61

din 16.03.2007 și pct. 75 al Regulamentului cu privire a certificarea auditorilor.

Reclamanta a indicat că, la data de 12 iunie 2014, a depus o cerere prealabilă la Consiliul de Supraveghere a Activității de Audit prin intermediul căreia a solicitat anularea deciziei Consiliului de Supraveghere a Activității de Audit nr. 04 din 24 aprilie 2014, precum și suspendarea activității de audit pe termen de 3 ani, însă, pînă la data depunerii acțiunii în instanță, reclamanta nu a primit nici un răspuns la cerere.

A mai indicat că, din data de 12 iulie 2014, a început să curgă termenul de 30 zile, în interiorul căruia reclamanta este în drept de a se adresa în instanță.

Consideră reclamanta că, decizia Consiliului de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor nr. 04 din 24 aprilie 2014 este ilegală, deoarece, în perioada anului 2013, reclamanta Brumă Inesa se afla în concediu de maternitate.

Solicită reclamanta Brumă Inesa, recunoașterea ilegalității refuzului Consiliului de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor al RM din 25 aprilie 2014; anularea deciziei nr. 04 din 24.04.2014, adoptată de către Consiliul pentru Supravegherea Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor; obligarea Consiliului pentru Supravegherea Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor să suspende pe un termen de 3 ani activitatea de audit a dnei Brumă Inesa.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 08 iunie 2015, acțiunea a fost admisă, s-a recunoscut ilegal refuzul Consiliului de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor din 25 aprilie 2014, și s-a anulat decizia nr. 04 din 24 aprilie 2014, adoptată de Consiliul de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor al RM, cu obligarea Consiliului de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor al RM să suspende pe un termen de 3 ani activitatea de audit a Inesei Brumă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2015, a fost respins apelul declarat de Consiliul pentru Supravegherea Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor și menținută hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 08 iunie 2015.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 08 februarie 2016, în termenul prevăzut de lege, Consiliul pentru Supravegherea Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor, prin intermediul avocatului Balan Petru (mandat nr. 0801388) a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii înaintate ca neîntemeiată și depusă cu încălcarea termenul de prescripție.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, s-a indicat că nu s-au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, s-au interpretat și aplicat greșit normele de drept material.

A mai invocat recurentul și faptul că instanțele inferioare nu au verificat dacă toate cerințele formulate de Brumă Inesa au fost depuse în termenul instituit de Legea Contenciosului Administrativ, precum și faptul că, la momentul depunerii de reclamantă a cererii de suspendare, deja era inițiată procedura de retragere a licenței, respectiv justificînd acțiunile sale.

La 30 martie 2016, Brumă Inesa a prezentat referință pe marginea recursului

declarat, solicitând respingerea recursului.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) CPC, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 13 aprilie 2016, recursul a fost declarat admisibil.

Examinând argumentele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și referința prezentată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat, care urmează a fi respins, cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2015 și a hotărârii Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 08 iunie 2015, din următoarele considerente.

Conform art. 442 alin. (1) CPC *„Judecînd recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.”*

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, *„Instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs”.*

Conform art. 26 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ *„Actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care: a) este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii; b) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței; c) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite”.*

Colegiul constată că, instanțele inferioare legal și întemeiat au recunoscut ilegal refuzul Consiliului de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor din 25 aprilie 2014, și au anulat decizia nr. 04 din 24 aprilie 2014, adoptată de Consiliul de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor al RM, cu obligarea Consiliului de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor al RM să suspende pe un termen de 3 ani activitatea de audit a Inesei Brumă, din considerentele ce urmează:

Conform materialelor cauzei, reclamanta-intimata, Brumă Inesa, deține certificatul de calificare a auditorului seria AG nr. 000246, eliberat de Consiliul de Supraveghere a activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor al RM la data de 08 februarie 2008. Prin înscrierile probatorii administrate se confirmă că, la data de 19 octombrie 2012, a născut al doilea copil - Brumă Filoteia. La data de 06 martie 2014, în adresa Inesei Brumă, de către Consiliul de supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor al RM a fost expediată scrisoarea nr. 30/01-05/25, prin care a fost informată despre aceea că urmează să prezinte în termen de 10 zile explicații în privința motivelor care au stat la baza neefectuării instruirii profesionale continue în anul 2013.

Astfel, la data de 20 martie 2014, Brumă Inesa a expediat o explicație în adresa Consiliului de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor al RM, în care a indicat că, în anul 2012, a născut al doilea copil și respectiv nu a avut posibilitatea de a efectua instruirea profesională continuă. Totodată, prin explicația respectivă, Brumă Inesa a solicitat suspendarea, pe un termen de 3 ani de zile, a activității de audit.

Prin decizia Consiliului de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul finanțelor al RM nr. 04 din 24 aprilie 2014 *„cu privire la retragerea certificatelor de calificare unor auditori”*, publicată în Monitorul Oficial nr 127-133

din 23 mai 2014, a fost propus Ministerului Finanțelor, retragerea certificatelor de calificare unor auditori (conform listei) privind nerespectarea cerințelor de instruire profesională continuă stipulate în art. 15 lit. f) al Legii privind activitatea de audit și pct. 75 al Regulamentului cu privire la certificarea auditorilor.

Astfel, Colegiul reține că, prin intermediul scrisorii Consiliului de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor al RM nr. 30-04/45 din 25 aprilie 2014, intimata a fost informată despre faptul că, a fost adoptată decizia privind retragerea certificatului de calificare a auditorului, și a fost obligată reclamanta de a depune certificatul la Ministerul Finanțelor în scurs de 10 zile lucrătoare de la data adoptării deciziei de retragere a certificatului de calificare al auditorului.

În acest context, Colegiul reține că, la data de 12 iunie 2014, Brumă Inesa a depus o cerere prealabilă către Consiliul de supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor al RM prin care a solicitat: anularea deciziei nr. 04 din 24 aprilie 2014, și suspendarea în temeiul art. 24 din legea privind activitatea de audit, pe un termen de 3 ani a activității de audit a dnei Inesa Brumă, însă, Consiliul de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor al RM nu a examinat cererea depusă de Brumă Inesa, or, la dosar lipsește un răspuns, după cum justificat au constatat instanțele inferioare.

Astfel, Colegiul reține că prin prisma prevederilor art. 26 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ, atât instanța de apel, cât și instanța de fond, corect au stabilit că, acțiunea depusă de Brumă Inesa a fost depusă în termen, având în vedere că, în speță, termenul de înaintare a acțiunii în instanță urmează a fi calculat de la depunerii cererii prelabile, adică din data de 12 iunie 2014. În acest sens, Colegiul reține că, cererea de chemare în judecată a fost depusă la data 07 august 2014, fiind astfel respectat termenul instituit de Legea contenciosului Administrativ.

În această ordine de idei, Colegiul reține argumentele recurentului precum că instanțele inferioare nu a verificat dacă toate cerințele formulate de Brumă Inesa au fost depuse în termenul instituit de Legea contenciosului Administrativ, ca fiind declarative și neîntemeiate.

Mai mult ca atât, Colegiul reține și faptul că, deși la data de 20 martie 2014, reclamanta a expediat o explicație în adresa Consiliul de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor al RM, prin care a solicitat suspendarea pe un termen de 3 ani de zile a activității de audit, cererea respectivă nu a fost examinată de către apelant, fapt ce a condiționat depunerea la data de 12 iunie 2014, a unei cereri prelabile, prin care nemijlocit, s-a solicitat suspendarea în temeiul art. 24 din Legea privind activitatea de audit, pe un termen de 3 ani a activității de audit a dnei Inesa Brumă.

Astfel, prin prisma cumulului înscrisurilor probatorii administrate, Colegiul conchide că, instanțele inferioare justificat au ajuns la concluzia că cererea de chemare în judecată depusă de Brumă Inesa în ordinea contenciosului administrativ a fost înaintată în termen, și respectiv a fost examinat fondul cerințelor formulate.

Conform prevederilor art. 24 al Legii privind activitatea de audit nr. 61-XVI din 16.03.2007, „(1) Activitatea auditorului se suspendă de Ministerul Finanțelor în cazul în care auditorul:a) deține o funcție publică incompatibilă, conform legislației, cu activitatea de audit;b) depune o cerere de suspendare a activității pe un termen de cel mult 3 ani.

(2) În cazul prevăzut la alin.(1) lit.a), auditorul va înștiința, în termen de 30 de zile, Consiliul de supraveghere a activității de audit despre apariția situației de incompatibilitate.

(3) În cazul prevăzut la alin.(1) lit.b), auditorul va depune la Consiliul de supraveghere a activității de audit o cerere scrisă de suspendare a activității în calitate de auditor. Consiliul de supraveghere a activității de audit va înștiința auditorul în termen de 30 de zile despre decizia adoptată.

(4) La sfârșitul fiecărui trimestru, Consiliul de supraveghere a activității de audit va prezenta Ministerului Finanțelor informația privind auditorii care și-au suspendat activitatea, pentru actualizarea informației din Registrul de stat al auditorilor.

(5) Orice raport al auditorului întocmit în perioada pentru care i s-a suspendat activitatea este declarat nul de către Consiliul de supraveghere a activității de audit.”

Astfel, reieșind din conținutul normei legale citate mai sus, Colegiul reține că, Consiliul de supraveghere a Activității de Audit deși urma să examineze cererea reclamantei Brumă Inesa privind suspendarea activității pe un termen de 3 ani, nu s-a expus asupra cererii reclamantei prin care ultima, a solicitat suspendarea activității, fapt ce denotă că, Consiliul a lezat dreptul reclamantei de a beneficia de dreptul de a suspenda activitatea, temei fiind - concediul de maternitate.

În acest sens, Colegiul respinge argumentele invocate de recurentul Consiliul de Supraveghere a Activității de Audit precum că, la momentul depunerii de reclamantă a cererii de suspendare, deja era inițiată procedura de retragere a licenței, având în vedere faptul că acestea nu pot fi reținute drept justificare a faptului neexaminării cererii intimantei, or, legiuitorul nu instituie nici un termen și nu restricționează în alt mod dreptul auditorului de a cere suspendarea activității.

Mai mult ca atât, nu pot fi reținute nici argumentele invocate de recurentul Consiliul de Supraveghere a Activității de Audit precum că, anterior, Brumă Inesa, deși era în concediu de maternitate a urmat cursul necesar de instruire, or, legea acordă dreptul auditorului de a cere suspendarea activității sale fără a limita sau condiționa acest drept de careva alte circumstanțe.

Astfel, Colegiul reține că în situația în care auditorul, Brumă Inesa și-a realizat dreptul său de a cere suspendarea, până la emiterea deciziei de retragere a certificatului de calificare, Consiliul de supraveghere a Activității de Audit era obligat să examineze această cerere și să emită o decizie motivată în acest sens: fie de admitere, fie de respingere a cererii din 20.03.2014, fapt care nu a fost realizat de recurent.

Conform art. 25 alin. (1) lit. b) din Legea contenciosului administrativ „(1) *Judecând acțiunea, instanța de contencios administrativ adoptă una din următoarele hotărâri: b) admite acțiunea și anulează, în tot sau în parte, actul administrativ sau obligă pârțul să emită actul administrativ cerut de reclamant ori să elibereze un certificat, o adeverință sau oricare alt înscris, ori să înlăture încălcările pe care le-a comis, precum și dispune adjudecarea în contul reclamantului a despăgubirilor pentru întârzierea executării hotărârii;”*

În contextul circumstanțelor de fapt și de drept elucidate pe parcursul examinării pricinii respective, Colegiul consideră că, atât prima instanță cât și instanța de apel întemeiat au conchis asupra ilegalității deciziei nr. 04 din 24 aprilie

2014, or, actele speței denotă incontestabil că până la emiterea deciziei contestate, intimata a depus o cerere prin care a solicitat suspendarea licenței de audit, iar această cerere nu a fost soluționată de organul sesizat.

Mai mult ca atât, Colegiul reține că, atât instanța de fond cât și instanța de apel justificat au stabilit că, Consiliul pentru Supravegherea Activității de Audit, urma să examineze cererea de suspendare până la emiterea deciziei de retragere a certificatului de auditor, respectiv decizia nr. 04 din 24 aprilie 2014, este ilegală, fiind adoptată inclusiv cu încălcarea procedurii stabilite de legiuitor.

Astfel, Colegiul concluzionează că argumentele invocate de recurentul Consiliul pentru Supravegherea Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de către instanța de recurs, fiind declarative și neîntemeiate, respectiv, recursul urmează a fi respins, cu menținere deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2015 și a hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 08 iunie 2015.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Consiliul de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2015 și hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 08 iunie 2015, emise în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Brumă Inesa împotriva Consiliului pentru Supravegherea activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor privind recunoașterea ilegalității refuzului, anularea deciziei și obligarea pârâtului de a suspenda pe un termen de 3 ani activitatea de audit a Inesei Brumă.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva

Nadejda Toma

Vladimir Timofti

Ion Druță